

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน

๑. ที่มา/พระราชดำริ

“ ที่เกิดเรื่องที่โครงการใหญ่ๆ เขาเกิดเรื่องอะไร อะอะเดินขบวนกัน เพราะว่าคนที่ย้ายไปแล้ว ก็ย้ายไปในที่ที่ทำกินไม่ได้ เขาต้องร้องเรียน นี่ถ้าร้องเรียนอย่างนั้นแก็ยาก แต่ถ้าเราไม่ละเลยเมื่อเขาย้ายไปแล้ว ก็จะมีที่ที่จะทำมาหากินได้ ก็ตอนแรกก็ยังไม่เห็นด้วย แต่เราก็พิสูจน์ได้ แล้วโครงการเล็กๆ นี่ก็เป็นโครงการตัวอย่าง ”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่บริเวณที่จะก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่อาวน้อย ตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ทรงทอดพระเนตรเห็นสภาพป่าไม้ที่เสื่อมโทรม แหล่งน้ำที่ตื้นเขิน ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ และความเดือดร้อนของราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงรักและห่วงใยในความเป็นอยู่ของพสกนิกร รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในพื้นที่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงได้มีพระราชดำริให้พิจารณาสำรวจโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่อาวน้อย เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ให้มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรตลอดทั้งปี รวมทั้งให้มีการจำแนกป่าเสื่อมโทรมในบริเวณที่ราบ แต่ดินยังมีคุณภาพดีให้จัดสรรเป็นที่ดินทำกินให้ราษฎรได้เข้าอยู่เป็นการถาวร เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า ส่วนพื้นที่ลาดชันสูงหรือภูเขา รวมถึงบริเวณที่ดินมีคุณภาพไม่ดีให้ปลูกป่าทดแทน ตลอดจนให้ดำเนินการจัดระเบียบชุมชน จำแนกและวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดิน และแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

สำหรับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการถูกน้ำท่วม เนื่องจากมีที่ทำกินและที่อยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ให้ ส.ป.ก. จัดหาพื้นที่รองรับที่มีความเหมาะสมให้ใหม่ เพื่อไม่ให้ราษฎรผู้อพยพต้องเดือดร้อน โดยให้เป็นตัวอย่างสำหรับโครงการอื่น ๆ ต่อไป ดังความในกระแสรับสั่งว่า

“...ถ้าเราไม่ละเลยเมื่อเขาย้ายไปแล้วก็จะมีที่ที่จะทำมาหากินได้ก็ตอนแรกก็ยังไม่เห็นด้วย แต่เราก็พิสูจน์ได้แล้วโครงการเล็ก ๆ นี่ก็เป็นโครงการตัวอย่าง...”

สำหรับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว ให้ดำเนินการในลักษณะโครงการร่วม โดยใช้แผนที่ฉบับเดียวกัน หน่วยงานดำเนินการ ประกอบด้วย กรมป่าไม้ ส.ป.ก. กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน จึงเป็นที่มาของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๒๗,๐๕๘ ไร่ หรือ ๒๐๔ ตารางกิโลเมตร อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านโฮ่ง และอำเภอเวียงหนองล่อง ประกอบด้วย ๓๒ หมู่บ้าน ๖ ตำบล มีราษฎรประมาณ ๒๒,๗๖๒ คน หรือ ๘,๖๔๑ ครัวเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก สำหรับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ควบคุมการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย พัฒนาระบบสาธารณูปโภคยกระดับรายได้ และความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่

โดยดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างอ่างเก็บน้ำ และมุ่งเน้นให้เกิดการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะป่าไม้ให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ราษฎรเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ในระยะแรกของการดำเนินงานประกอบด้วย ๖ แผนงานหลัก คือ แผนงานทรัพยากรป่าไม้ แผนงานทรัพยากรน้ำ แผนงานทรัพยากรดิน แผนงานพัฒนาเส้นทางคมนาคมและสาธารณูปโภค แผนงานพัฒนาอาชีพ การเกษตรและนอกภาคการเกษตร แผนพัฒนาสังคม และ ๑ แผนงานรอง คือ แผนงานด้านการบริหารโครงการ ซึ่งในการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานแนวทางดำเนินการในลักษณะโครงการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการต่างๆ โดยใช้แผนที่ฉบับเดียวกัน ทั้งนี้ ในส่วนของ ส.ป.ก. มีบทบาทในการพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบชุมชน และจัดแบ่งพื้นที่ทำกินและพื้นที่อาศัยให้ราษฎรที่ยากจน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้ขับเคลื่อนกระบวนการงานตามแนวพระราชดำริ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากกิจกรรมหลักจัดที่ดินซึ่งเป็นภารกิจหลัก ส.ป.ก. ยังให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการส่งเสริมการปลูกป่าชุมชนและการปลูกไม้เศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพในรูปแบบต่างๆ เช่น การพัฒนาพื้นที่ด้วยโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งชื่อเดิมใช้ชื่อว่า “นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” เพื่อปรับโครงสร้างการผลิต การพัฒนาการใช้ที่ดิน ตลอดจนการพัฒนาคณะความรู้ด้านต่างๆ เป็นต้น การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่างๆ ให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะด้านการผลิตเชื้อจุลินทรีย์ธรรมชาติซึ่งมีความโดดเด่น นอกจากนี้ยังมีการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ และการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ตลอดจนงานโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ด้วย

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ แม้ว่ากิจกรรมการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรจะสำเร็จแล้ว แต่ในด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเกษตรกรก็ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับองค์ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ส.ป.ก.พิจารณาถึงปัญหาที่พบถึงแม้ว่าภารกิจการจัดที่ดินจะดำเนินการแล้วเสร็จไปตามวัตถุประสงค์ แต่ก็ต้องดำเนินการพัฒนาในส่วนของอาชีพด้วย เนื่องจากเกษตรกรยังขาดแคลนองค์ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมในการนำไปปรับใช้ตามภูมิสังคมของเกษตรกรเอง การฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกร และพัฒนาศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ จึงเป็นวิธีที่เหมาะสม ท้ายที่สุดแล้วเมื่อเกษตรกรมีความรู้ก็จะสามารถถ่ายทอดให้เกษตรกรด้วยกันได้เป็นการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนโดยมีเกษตรกรเป็นกลไกสำคัญ

๒. ปีที่ ส.ป.ก. เข้าร่วมดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๒๗,๐๕๘ ไร่ หรือ ๒๐๔ ตารางกิโลเมตร อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง และอำเภอยางนาหลวง ประกอบด้วย ๓๒ หมู่บ้าน ๖ ตำบล มีราษฎรประมาณ ๒๒,๗๖๒ คน หรือ ๘,๖๔๑ ครัวเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก สำหรับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ควบคุมการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย พัฒนาระบบสาธารณูปโภคยกระดับรายได้ และความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่

โดยดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างอ่างเก็บน้ำ และมุ่งเน้นให้เกิดการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะป่าไม้ให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ราษฎรเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

๓. วัตถุประสงค์โครงการ

- ๓.๑ เพื่อจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ตลอดจนยกระดับความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น
- ๓.๒ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ และพัฒนารายได้เกษตรกรรายแปลง
- ๓.๓ เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ป่าไม้ และสร้างจิตสำนึกให้ราษฎร มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. กรอบ / แนวทางการดำเนินงาน (ถ้ามี)

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้กำหนดให้มีแนวทางในการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการ โดยใช้แผนที่ลบบัเดียวกัน ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงแนวทางการดำเนินโครงการ

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
กรมป่าไม้	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจำแนกประเภทป่าไม้เสื่อมโทรม บริเวณที่ราบดินยังมีคุณภาพดี เพื่อจัดสรรให้ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินได้เข้าอยู่เป็นการถาวร จะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหการบุกรุกทำลายป่า ส่วนพื้นที่ดอย พื้นที่เนินสูง หรือภูเขาต่างๆ รวมทั้งพื้นที่ที่ดินคุณภาพไม่ดี และสูญเสียสภาพป่า ให้ดำเนินการปลูกป่าทดแทน
กรมชลประทาน	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับงานพัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ในลุ่มน้ำแม่อาว เพื่อช่วยให้ราษฎรในเขตโครงการมีน้ำใช้เพาะปลูกและอุปโภคบริโภคได้ตลอดปี โดยพิจารณาก่อสร้างแหล่งน้ำกระจายทั่วพื้นที่ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ผากระทมน้ำ สระเก็บน้ำฝายเก็บกักน้ำ ตามลำน้ำสายต่างๆ รวมทั้งปรับปรุง ขุดลอกคลอง บึง ที่มีทั้งหมดในเขตโครงการ
กรมพัฒนาที่ดิน	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจำแนก และวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดิน การแก้ไขปัญหการชะล้างและพังทลายของหน้าดิน
ส.ป.ก.	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบชุมชน และจัดแบ่งพื้นที่ทำกินและพื้นที่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากจน รวมทั้งการพัฒนาส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้ราษฎรมีอาชีพมีรายได้ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
จังหวัดลำพูน	บริหารจัดการและอำนวยการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำอาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภายในจังหวัด
สำนักงาน กปร.	ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานในโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แนวทางการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน

7 แผนหลัก

ในส่วน of แนวทางการขับเคลื่อนในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน ของ ส.ป.ก. มีดังนี้

๑) การให้องค์ความรู้แก่เกษตรกรตามแนวพระราชดำริฯ

- ศึกษาเรียนรู้และมีความเข้าใจต่อพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อปวงชนชาวไทยและราษฎร ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ

๒) การให้องค์ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์

- โดยการต่อยอดหลักสูตร “การทำเกษตรธรรมชาติ (ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง)” ที่ได้จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร เกษตรกรนำไปปรับใช้ในแปลงเกษตรของตนเอง สามารถลดต้นทุนในการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยจากสารพิษ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓) ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

- พัฒนาพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ “การทำเกษตรธรรมชาติ (ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง)” เนื้อที่ ๑๗ ไร่ โดยปรับปรุงฐานเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้มีการขับเคลื่อนตลอดทั้งปี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เกษตรกรพื้นที่โครงการฯ เกษตรกรทั่วไป และหน่วยงานราชการต่าง ๆ เข้ามาเรียนรู้และศึกษาดูงาน นำไปถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับเกษตรกรในงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด เช่น

งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ และโครงการหน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข จังหวัดลำพูนเคลื่อนที่ เป็นประจำทุกเดือน เป็นต้น

๔) ด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ

การสนับสนุนและสำรวจเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในด้านแหล่งน้ำ การขยายเขตไฟฟ้า การใช้พลังงานทดแทน การขุดลอกลำห้วย การขุดสระน้ำ การก่อสร้างถนน การขุดเจาะบ่อบาดาล โดยประสานหน่วยงานในการขับเคลื่อน เช่น กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แขวงทางหลวงชนบท และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อพัฒนาพื้นที่ด้านต่าง ๆ ในการช่วยเหลือเกษตรกร ให้ครอบคลุมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕) จัดตั้งสวนสมุนไพรต้นแบบ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีแปลงเรียนรู้เพื่อการศึกษาและการใช้ประโยชน์ เพื่อการผลิตสมุนไพรใช้ในชุมชน และประชาชนที่สนใจ และเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบสมุนไพร สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรใช้ในชุมชน และสามารถผลิตพืชสมุนไพรแบบอินทรีย์ในรูปแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งให้โรงพยาบาลในพื้นที่ได้ ก่อให้เกิดรายได้แก่เกษตรกรได้ ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๕. ทรัพยากรเด่น/สำคัญในพื้นที่ (ถ้ามี)

มีพืชเศรษฐกิจสำคัญ คือ ลำไย และไข่ขางหม่น

๖. กิจกรรมที่ ส.ป.ก. ดำเนินการและการสนับสนุนต่างๆ

๖.๑ การสัมมนาและฝึกอบรม

๖.๒ สนับสนุนวัสดุการเกษตร

- กิจกรรม แม่อาวรวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ (โครงการ)
- กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ (ศูนย์)
- พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ (ราย)

ตารางที่ ๒ แสดงกิจกรรมที่ดำเนินการฝึกอบรมและสนับสนุนวัสดุการเกษตร

ปีงบประมาณ	การฝึกอบรมและสัมมนา	ค่าวัสดุการเกษตร
๒๕๕๘	- หลักสูตร โครงการต่อยอดการทำเกษตรแบบธรรมชาติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง - หลักสูตร โครงการศึกษาดูงานของยุวเกษตรกรในพื้นที่โครงการและในเขตปฏิรูปที่ดินในศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร สิทธิและหน้าที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน - หลักสูตร แนวทางการขับเคลื่อนโครงการ	- แม่อาวรวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - ปันจักรยานไหว้พระ ปลูกป่า ปลูกผัก ปล่อยปลา - ค่าวัสดุดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ

ปีงบประมาณ	การฝึกอบรมและสัมมนา	คำวัสดุการเกษตร
๒๕๕๙	- หลักสูตร โครงการต่อยอดและขยายองค์ความรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง - หลักสูตร โครงการศึกษาดูงานและต่อยอดการทำเกษตรแบบธรรมชาติ ของยุวเกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ - หลักสูตร โครงการศึกษาดูงานของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินในศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ	กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบธรรมชาติ กิจกรรมเทิดพระเกียรติฯ - แม่่อารวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - ปันจักรยานไหว้พระ ปลูกป่า ปลูกผักปล่อยปลา
๒๕๖๐	- หลักสูตร โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การทำเกษตรแบบธรรมชาติ (ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง) - หลักสูตร โครงการศึกษาดูงานของเกษตรกรในศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร โครงการอบรมการผลิตลำไยนอกฤดูและลำไยคุณภาพ - หลักสูตร โครงการศึกษาดูงานการผลิตก้อนเชื้อเห็ด - หลักสูตร โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่ - หลักสูตร ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์	- แม่่อารวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ - กิจกรรม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตลำไยนอกฤดู
๒๕๖๑	- หลักสูตร การทำเกษตรแบบธรรมชาติ (ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง) - หลักสูตร ศึกษาดูงานของเกษตรกรในศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร การผลิตลำไยนอกฤดูและลำไยคุณภาพ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตก้อนเชื้อเห็ดและเพาะเห็ดชนิดต่างๆ - หลักสูตร การผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่ - หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพร (การทำน้ำสมุนไพร) - หลักสูตร การแปรรูปมะม่วง - หลักสูตร การจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มใหม่) - หลักสูตร การจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มเดิม)	- กิจกรรม แม่่อารวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - กิจกรรม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตลำไยนอกฤดู - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ - กิจกรรม ปันจักรยานเฉลิมพระเกียรติฯ - กิจกรรม รณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติวันพ่อ - กิจกรรม รณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติวันแม่
๒๕๖๒	- หลักสูตร การทำเกษตรแบบธรรมชาติ (ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง)	- กิจกรรม แม่่อารวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ

ปีงบประมาณ	การฝึกอบรมและสัมมนา	คำวัสดุการเกษตร
	- หลักสูตร ศึกษาดูงานของเกษตรกรในศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร การผลิตลำไยนอกฤดูและลำไยคุณภาพ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตก้อนเชื้อและเพาะเห็ดชนิดต่างๆ - หลักสูตร การผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่ - หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพร (การทำน้ำสมุนไพร) - หลักสูตร การแปรรูปมะม่วง - หลักสูตร การจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มใหม่) - หลักสูตร การจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มเดิม)	- กิจกรรม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตลำไยนอกฤดู - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ - กิจกรรม ปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติฯ - กิจกรรม รณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติวันพ่อ - กิจกรรม รณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติวันแม่
๒๕๖๓	- หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการ การทำเกษตรแบบธรรมชาติ (ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง) - หลักสูตร ศึกษาดูงานของเกษตรกรในศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร การผลิตลำไยนอกฤดูและลำไยคุณภาพ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่ - หลักสูตร อบรมการแปรรูปสมุนไพร (สเปรย์ไล่ยุง/สบู่/ยาหม่อง/น้ำยาอเนกประสงค์) - หลักสูตร อบรมการแปรรูปลำไย (การทำน้ำพริกนรกลำไย/เค้กลำไย/ข้าวแต๋นลำไย) - หลักสูตร อบรมการจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มใหม่) - หลักสูตร อบรมการจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มเดิม)	- กิจกรรม แม่อาวรวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - กิจกรรม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตลำไยนอกฤดู - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ
๒๕๖๔	- หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการ การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร การผลิตลำไยนอกฤดูและลำไยคุณภาพ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตก้อนเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ดต่างๆ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่	- กิจกรรม แม่อาวรวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - กิจกรรม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตลำไยนอกฤดู - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ - กิจกรรม ปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติฯ - กิจกรรม รณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติวันพ่อ

ปีงบประมาณ	การฝึกอบรมและสัมมนา	คำวัสดุการเกษตร
	- หลักสูตร อบรมการแปรรูปสมุนไพร (สเปรย์ไถ่ยุ่ง/สบู่/ยาหม่อง/น้ำยาอเนกประสงค์) - หลักสูตร อบรมการแปรรูปลำไย (การทำน้ำพริกนรกลำไย/เค้กลำไย/ข้าวแต๋นลำไย) - หลักสูตร อบรมการจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มใหม่) - หลักสูตร อบรมการจักสานเส้นพลาสติก (กลุ่มเดิม)	- กิจกรรม รณรงค์ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติวันแม่
๒๕๖๕	- หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการ การทำเกษตรแบบธรรมชาติ - หลักสูตร การผลิตลำไยนอกฤดูและลำไยคุณภาพ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงาน การผลิตก้อนเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ดต่างๆ - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่ - หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพรและวัสดุในท้องถิ่น (สเปรย์ไถ่ยุ่ง/สบู่/ยาหม่อง/ยาต้ม/น้ำยาอเนกประสงค์) - หลักสูตร การแปรรูปลำไยและผลผลิตทางการเกษตร (การทำน้ำพริกนรกลำไย/เค้กลำไย/ข้าวแต๋นลำไยและอื่นๆ) - หลักสูตร อบรมการจักสานเส้นพลาสติก (ออกแบบและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์) - หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการการจักสานไม้กวาดทางมะพร้าว	- กิจกรรม แม่อาวรวมใจปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ - พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ
๒๕๖๖	- หลักสูตร การบริหารจัดการลำไยคุณภาพ - หลักสูตร การแปรรูปลำไยและตลาดลำไย (การทำน้ำพริกนรกลำไย/เค้กลำไย/ข้าวแต๋นลำไย) - หลักสูตร ขยายผลศูนย์เรียนรู้เกษตรกรต้นแบบปี ๒๕๖๕	- กิจกรรม อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ - กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ (พัฒนาศูนย์แม่อาว) - พัฒนาและสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรตัวอย่าง
๒๕๖๗	- หลักสูตร การบริหารจัดการลำไยคุณภาพ - หลักสูตร การแปรรูปลำไยและการตลาดลำไย - หลักสูตร การจักสานไม้ไผ่ - หลักสูตร การขยายผลศูนย์เรียนรู้เกษตรกรต้นแบบ	- กิจกรรม สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กิจกรรม ต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ

ปีงบประมาณ	การฝึกอบรมและสัมมนา	ค่าวัสดุการเกษตร
		- สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรเป้าหมาย - พัฒนาเกษตรกรตัวอย่าง (รายเดิมปี ๖๖)

๗ . ผลการดำเนินงานและงบประมาณ (ตั้งแต่เริ่มดำเนินงาน เท่าที่ค้นหาได้มากที่สุด)

ปีงบประมาณ	ผลการดำเนินงาน			งบประมาณ (บาท)	
	หน่วย	แผน	ผล	แผน	ผล
๒๕๕๓	ราย	๖๗๐	๘๔๔	-	-
๒๕๕๔	ราย	๓๘๐	๓๙๓	-	-
๒๕๕๕	ราย	๓๓๐	๓๗๖	-	-
๒๕๕๖	ราย	๓๘๐	๓๘๐	-	-
๒๕๕๗	ราย	๓๘๐	๓๘๐	-	-
๒๕๕๘	ราย	๓๕๐	๓๕๐	๕,๖๒๑,๖๐๐.๐๐	๕,๖๒๘,๗๘๘.๐๐
๒๕๕๙	ราย	๓๖๐	๔๖๐	๓,๔๒๘,๕๐๐.๐๐	๓,๔๐๓,๑๖๑.๕๐
๒๕๖๐	ราย	๓๒๐	๓๒๗	๓,๐๘๙,๔๐๐.๐๐	๓,๐๕๓,๑๕๐.๐๐
๒๕๖๑	ราย	๓๐๐	๓๐๕	๓,๖๑๗,๗๐๐.๐๐	๒,๖๒๕,๕๒๐.๒๘
๒๕๖๒	ราย	๓๐๐	๓๐๓	๒,๔๙๕,๘๐๐.๐๐	๒,๔๙๕,๘๐๐.๐๐
๒๕๖๓	ราย	๓๐๐	๓๐๐	๒,๖๐๕,๖๑๖.๓๘	๒,๖๐๓,๓๖๙.๙๙
๒๕๖๔	ราย	๒๐๐	๒๐๐	๒,๒๕๐,๔๐๐.๐๐	๒,๒๕๐,๔๐๐.๐๐
๒๕๖๕	ราย	๑๕๐	๑๕๐	๑,๘๘๑,๔๐๐.๐๐	๑,๘๘๑,๔๐๐.๐๐
๒๕๖๖	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑,๓๐๑,๓๙๐.๐๐	๑,๓๐๑,๓๙๐.๐๐
๒๕๖๗	ราย	๔๐		๙๐๒,๑๐๐.๐๐	

๘. ผลสำเร็จ/ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร-พื้นที่

- สังคม

๑) เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเอง มีรายได้และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

- เศรษฐกิจ

๑) เกษตรกรได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ มีการปรับตัวเนื่องจากการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในแปลงตัวเอง เกิดประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน สามารถสร้างรายได้ ทั้งอาชีพในและนอกภาคการเกษตร

- สิ่งแวดล้อม/ทรัพยากร

๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม มีการวางแผนจัดการในเรื่องของระบบน้ำกับการทำเกษตรได้

- อื่นๆ

๑) เพื่อเป็นการสนองแนวพระราชดำริและและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนชาวไทย

๙. ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ข้อจำกัดของการคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบที่ไม่สามารถสนับสนุนซ้ำรายเดิมได้ เนื่องจากพื้นที่ของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวฯ มีจำนวนไม่มาก

๘.๒ เกษตรกรไม่ให้ความสนใจ

๑๐. ตัวอย่างความสำเร็จ : เกษตรกร / แปลง / โรงเรียน

ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล นายสมัย ไชยวงศ์ อายุ ๗๒ ปี

ที่อยู่เลขที่ ๑๘๕ หมู่ที่ ๗ บ้านเหล่ายาวเหนือ ตำบลเหล่ายาว อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๗๐๘๔๓๔๙ อายุ ๗๒ ปี

สมาชิกในครัวเรือน .๔.....ราย แรงงานในครัวเรือน.....๒.....ราย

ที่ตั้งที่ดินเลขที่ ๑๘๕...หมู่ที่...๗...บ้านเหล่ายาวเหนือ.....ตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง.....จังหวัดลำพูน.....

ข้อมูลเกษตรกร	รายละเอียด
๑. ขนาดพื้นที่	เนื้อที่.....๒๓.....ไร่.....๓.....งาน.....๐๖.....วา เลขพิกัดแปลง X=...๑๘.๓๘๓๘๔.....Y=...๙๘.๘๐๙๓๓
๒. ประเภทเอกสารสิทธิ์	☒ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ☐ สัญญาเช่า ☐ สัญญาเช่าซื้อ
๓. ศูนย์เรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ เข้าร่วมโครงการปี..๒๕๔๐	☒ ด้านเกษตรผสมผสาน ☐ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ด้านประมง ☐ ด้านอื่นๆ ระบุ.....
๔. สถานภาพของเกษตรกร	☒ ศูนย์ต้นแบบชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ☐ เกษตรกรปราดเปรื่อง ☐ เกษตรกรรุ่นใหม่ ☐ อสปก. ☒ คปก./คปจ . ☐ ศพก. ☐ อื่นๆ ระบุ* สามารถเลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ
๕. กิจกรรมในแปลง	๑.....ปลูกไม้ผล...ลำไย...,มะม่วง...,มะนาว ๒.....เลี้ยงโคนม ๓.....การผลิตไบโอแก๊ส ๔.....ปลูกผักสวนครัว..... ๕.....มีการใช้ระบบน้ำแบบประหยัด
๖. องค์ความรู้	๑.การทำเกษตรแบบผสมผสาน ๒.การบริหารจัดการฟาร์มโคนม ๓.การผลิตไบโอแก๊ส ๔.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อเกษตรด้วยระบบชลประทานจุลภาค

๗. รายได้ – รายจ่าย

รายการ	จำนวนเงิน
๑. รายได้และรายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	
๑.๑ รายได้ภาคการเกษตร (บาท/ปี)	๑,๕๐๐,๐๐๐
๑.๒ รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	-
๒. รายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	
๒.๑ ต้นทุนรวมภาคการเกษตร (บาท/ปี)	๕๐๐,๐๐๐
๒.๑ รายจ่ายนอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	-
๓. หนี้สิน (บาท)	๑,๕๐๐,๐๐๐
๔. เงินออม (บาท)	๑๐๐,๐๐๐

๘. การขยายผลองค์ความรู้

☒ มีการถ่ายทอดความรู้/ภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม/ในชุมชน..ในด้านการทำการเกษตรแบบผสมผสาน..การบริหารจัดการฟาร์มโคนม..การผลิตไบโอแก๊ส ให้แก่ผู้ที่สนใจในชุมชน.....

☒ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่ม/ชุมชนอื่นๆ...มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เป็นต้นแบบชุมชนในเรื่องของการทำเกษตรแบบผสมผสาน เป็นศูนย์ในการเรียนรู้การทำโคนม การผลิตไบโอแก๊ส และการจัดการน้ำเพื่อใช้สำหรับทำการเกษตรด้วยระบบชลประทานจุลภาค ให้ผู้สนใจเข้าศึกษาดูงาน

☐ อื่นๆ.....

๙. ภาพกิจกรรมการทำประโยชน์ในแปลง/ผลสัมฤทธิ์ในแปลง (พร้อมแนบไฟล์ JPEG)

กิจกรรม.....ปลูกลำไย.....

กิจกรรม..ปลูกมะม่วง.....

กิจกรรม...เลี้ยงโคนม.....

กิจกรรม...ผลิตไบโอแก๊ส...

กิจกรรม..ปลูกผักสวนครัว.....

กิจกรรม..ระบบน้ำชลประทานจุลภาค

ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล...นายพิพัฒน์.....ป็นกองงาม อายุ ๕๑ ปี

ที่อยู่เลขที่ ๓๖๙/๑ หมู่ที่ ๗ บ้าน เหล่ายาวเหนือ ตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๐๓๑๖๔๓๘

สมาชิกในครัวเรือน ๒ ราย แรงงานในครัวเรือน ๒ ราย

ที่ตั้งที่ดินเลขที่ ๓๖๙...หมู่ที่ ๗ บ้านเหล่ายาวเหนือ ตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ข้อมูลเกษตรกร	รายละเอียด
๑. ขนาดพื้นที่	เนื้อที่ ๑๕ -๐ - ๙๑ ไร่ เลขพิกัดแปลง X=๑๘.๓๙๔๗๒ Y=๙๘.๘๑๐๔๒
๒. ประเภทเอกสารสิทธิ์	☒ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ☐ สัญญาเช่า ☐ สัญญาเช่าซื้อ
๓. ศูนย์เรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ เข้าร่วมโครงการปี.....	☒ ด้านเกษตรผสมผสาน ☐ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ด้านประมง ☒ ด้านอื่นๆ ระบุ...ศูนย์การเรียนรู้การทำลำไยนอกฤดู
๔. สถานภาพของเกษตรกร	☐ ศูนย์ต้นแบบชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ☐ เกษตรกรปราดเปรื่อง ☐ เกษตรกรรุ่นใหม่ ☐ อสปก. ☐ คปก./คปจ. ☐ ศพก. ☒ อื่นๆ ระบุ.....เกษตรกร.....* สามารถเลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ
๕. กิจกรรมในแปลง	๑...ปลูกมะม่วง..... ๒...ปลูกลำไย..... ๓...เลี้ยงปลา ๔...เพาะกลั่มะม่วง , กลั่มุเรียน..... ๕...เสียบยอดมะม่วงพันธุ์ต่างๆ หลายสายพันธุ์.....
๖. องค์ความรู้	๑.....การทำการเกษตรแบบผสมผสาน..... ๒.....การทำลำไยนอกฤดู..... ๓... การเสียบยอดมะม่วง.....

๗. รายได้ - รายจ่าย

รายการ	จำนวนเงิน
๑. รายได้และรายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	
๑.๑ รายได้ภาคการเกษตร (บาท/ปี)	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑.๒ รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	-
๒. รายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	
๒.๑ ต้นทุนรวมภาคการเกษตร (บาท/ปี)	๕๐๐,๐๐๐
๒.๑ รายจ่ายนอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	-
๓. หนี้สิน (บาท)	-
๔. เงินออม (บาท)	๑๐๐,๐๐๐

๘. การขยายผลองค์ความรู้

☒ มีการถ่ายทอดความรู้/ภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม/ในชุมชน.. ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ในด้านการผลิตลำไยนอกฤดู..การปลูग्มะม่วง รวมถึง การผลิตกล้าไม้ผล ให้ได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ

☐ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่ม/ชุมชนอื่นๆ.....

☐ อื่นๆ.....

๙. ภาพกิจกรรมการทำประโยชน์ในแปลง/ผลสัมฤทธิ์ในแปลง (พร้อมแนบไฟล์ JPEG)

กิจกรรม..การปลูग्มะม่วง...

กิจกรรม....การปลูग्มะม่วง.....

กิจกรรม..เลี้ยงปลา.....

กิจกรรม...เพาะกล้าทุเรียน.....

กิจกรรม....เพาะกล้ามะม่วง และเสียบยอดมะม่วง

ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล.....นางจุฬาลักษณ์.....ป็นกองงาม.....อายุ...๕๑...ปี

ที่อยู่เลขที่...๓๖๙/๑.....หมู่ที่...๗.....บ้าน.....เหล่ายาวเหนือ.....ตำบล...เหล่ายาว.....

อำเภอ.....บ้านโฮ้ง...จังหวัด.....ลำพูน.....หมายเลขโทรศัพท์.....๐๘๑-๐๓๑๖๔๓๘...

สมาชิกในครัวเรือน.....๒.....ราย แรงงานในครัวเรือน.....๒.....ราย

ที่ตั้งที่ดินเลขที่.....๓๙๖/๑.....หมู่ที่.....๕.....บ้าน.....เหล่ายาวเหนือ.....ตำบล.....เหล่ายาว.....

อำเภอ.....บ้านโฮ้ง.....จังหวัด.....ลำพูน.....

ข้อมูลเกษตรกร	รายละเอียด
๑. ขนาดพื้นที่	เนื้อที่.....๔.....ไร่.....๒.....งาน.....๓๖.....วา เลขพิกัดแปลง X=...๔๘๐๑๒๕.....Y=...๒๐๓๓๖๐๐.....
๒. ประเภทเอกสารสิทธิ์	☒ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ☐ สัญญาเช่า ☐ สัญญาเช่าซื้อ
๓. ศูนย์เรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ เข้าร่วมโครงการปี.....	☒ ด้านเกษตรผสมผสาน ☐ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ☐ ด้านประมง ☒ ด้านอื่นๆ ระบุ...ศูนย์การเรียนรู้การทำลำไย นอกฤดู.....
๔. สถานภาพของเกษตรกร	☐ ศูนย์ต้นแบบชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ☐ เกษตรกร ปราดปรื่อง ☐ เกษตรกรรุ่นใหม่ ☐ อสปก. ☐ คปก./คปจ. ☐ ศพก. ☒ อื่นๆ ระบุ.....เกษตรกร.....* สามารถเลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ
๕. กิจกรรมในแปลง	๑...ปลูกมะม่วง..... ๒...ปลูกลำไย..... ๓...เลี้ยง ปลา..... ๔...เพาะกล้ามะม่วง , กล้าทุเรียน..... ๕...เลี้ยงขอมมะม่วง.....
๖. องค์ความรู้	๑.....การทำการเกษตรแบบผสมผสาน..... ๒.....การทำลำไยนอกฤดู..... ๓.....การเลี้ยงขอมมะม่วง..... ๔.....การทำมะม่วงแปรรูปหลากหลายสายพันธุ์.....

๗. รายได้ – รายจ่าย

รายการ	จำนวนเงิน
๑. รายได้และรายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	
๑.๑ รายได้ภาคการเกษตร (บาท/ปี)	๑๐๕,๐๐๐
๑.๒ รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	-
๒. รายจ่ายครัวเรือนเกษตรกร	
๒.๑ ต้นทุนรวมภาคการเกษตร (บาท/ปี)	๒๕,๐๐๐
๒.๑ รายจ่ายนอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	-
๓. หนี้สิน (บาท)	-
๔. เงินออม (บาท)	๑๐๐,๐๐๐

๘. การขยายผลองค์ความรู้

☒ มีการถ่ายทอดความรู้/ภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม/ในชุมชน.. ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ในด้านการผลิตลำไยนอกฤดู..เทคนิคในการการปลูกและดูแลมะม่วงหลากหลายสายพันธุ์ เช่น งาม้างแดง หงษ์ไทเออร์ แดงจักรพรรดิ เขียวมรกต มั่นศรีวิชัย น้ำดอกไม้ จินหงษ์ อาทูล ให้มีคุณภาพรวมถึง การผลิตลำไยผลไม้ และการเสียบยอดมะม่วง เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของท้องตลาด

☐ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่ม/ชุมชนอื่นๆ.....

☐ อื่นๆ.....

๙. ภาพกิจกรรมการทำประโยชน์ในแปลง/ผลสัมฤทธิ์ในแปลง (พร้อมแนบไฟล์ JPEG)

กิจกรรม..การปลูกมะม่วง...

กิจกรรม....การปลูกมะม่วง.....

กิจกรรม..เลี้ยงปลา.....

กิจกรรม...เพาะกล้าทุเรียน.....

กิจกรรม....เพาะกล้ามะม่วง.....

กิจกรรม..ปลูกมะม่วงแพนซี..

เกษตรกรต้นแบบ

โครงการพัฒนานี้ที่กลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางนิตยา ทาดี

ที่ตั้ง

116 ม.10 บ.จำชมภู ต.น้ำดิบ

อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

ศูนย์การเรียนรู้

- ด้านเกษตรผสมผสาน
- ด้านวิสาหกิจชุมชน

กิจกรรมในแปลง

- การปลูกผักอินทรีย์
- การเพาะเห็ด
- การปลูกฝรั่ง
- การปลูกลำไย
- การเลี้ยงไก่ไข่

องค์ความรู้

- การเพาะเห็ดนางฟ้าหรือเห็ดภูฐาน
- การเพาะเห็ดฟาง
- การทำหัวเชื้อเห็ด
- การปลูกผักอินทรีย์
- การเลี้ยงไก่ไข่

กปร. ส.ป.ก.

๑๑. ภาพผลการดำเนินงาน

หลักสูตรการบริหารจัดการลำไยคุณภาพ รุ่นที่ ๒

หลักสูตรการแปรรูปลำไยและการตลาดลำไย

หลักสูตรการขยายผลองค์ความรู้ ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรต้นแบบปี ๒๕๖๕

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน

"...ที่เกิดเรื่องนี้ โครงการใหญ่ ๆ เขาเกิดเรื่องอะไร อะอะเดินขบวนกัน
เพราะว่าคนย้ายไปแล้ว ก็ย้ายไปที่ทำกินไม่ได้ เขาต้องร้องเรียน นี่ถ้าร้องเรียนอย่างนั้นแก้ไขยาก
แต่ถ้าเราไม่ละเลยเมื่อเขาย้ายไปแล้วก็จะมีทำมาหากินได้ ก็ตอนแรกก็ยังไม่เห็นด้วย
แต่เราก็พิสูจน์ได้แล้วโครงการเล็ก ๆ นี่เป็นโครงการตัวอย่าง..."
พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรสภาพพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวน้อย
เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2535

เริ่มดำเนินการ
ปีพ.ศ.2536

พื้นที่ดำเนินการ

- ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ
6 ตำบล 34 หมู่บ้าน
- พื้นที่ 127,058 ไร่ หรือ
204 ตร.กม.

วัตถุประสงค์

- เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟู
ทรัพยากรในพื้นที่
- ควบคุมการจัดที่ดินทำกิน
และที่อยู่อาศัย
- พัฒนาระบบสาธารณูปโภค
- ยกระดับความเป็นอยู่
- สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์

การขับเคลื่อนโครงการ
แบบบูรณาการ
ตามแนวพระราชดำริ

จำแนกป่าเสื่อมโทรมใน
บริเวณที่ราบ
ที่สภาพดินยังมี
คุณภาพดี

สำรวจและก่อสร้าง
อ่างเก็บน้ำแม่ลาว

จัดที่ดินทำกิน/ที่อยู่อาศัย
ให้แก่ราษฎรที่ได้ผลกระทบ
จากการสร้างเก็บน้ำ

ผลสัมฤทธิ์โครงการ

- 1 ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม
และอนุรักษ์ป่าไม้ โดยจัดกิจกรรม
ปลูกป่าและสร้างจิตสำนึก
พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น 61,160 ไร่
(48.18% ของพื้นที่ป่าในโครงการฯ)

- 2 จัดที่ดิน
และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร
และครัวเรือน

เส้นทางคมนาคม
ที่สัญจรสะดวกขึ้น

- ถนนลูกรัง 150.209 กม.
- ถนนลาดยาง 350.393 กม.
- ถนนคอนกรีต 61.338 กม.

แหล่งน้ำสำหรับพื้นที่
การเกษตร คิดเป็น 46.19%
ของพื้นที่การเกษตร
63,880 ไร่

- 3 พัฒนาทักษะอาชีพ
และพัฒนารายได้เกษตรกร
ผ่านกระบวนการฝึกอบรม
จำนวน 4,118 ราย

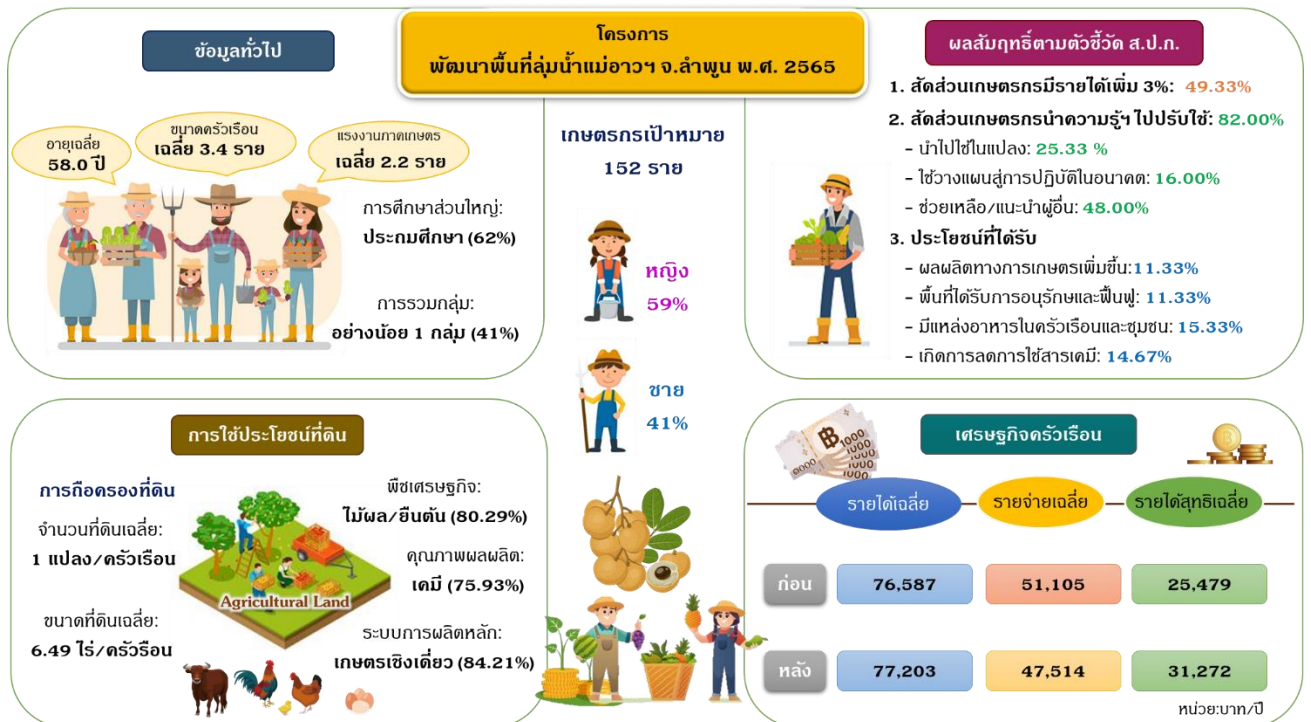
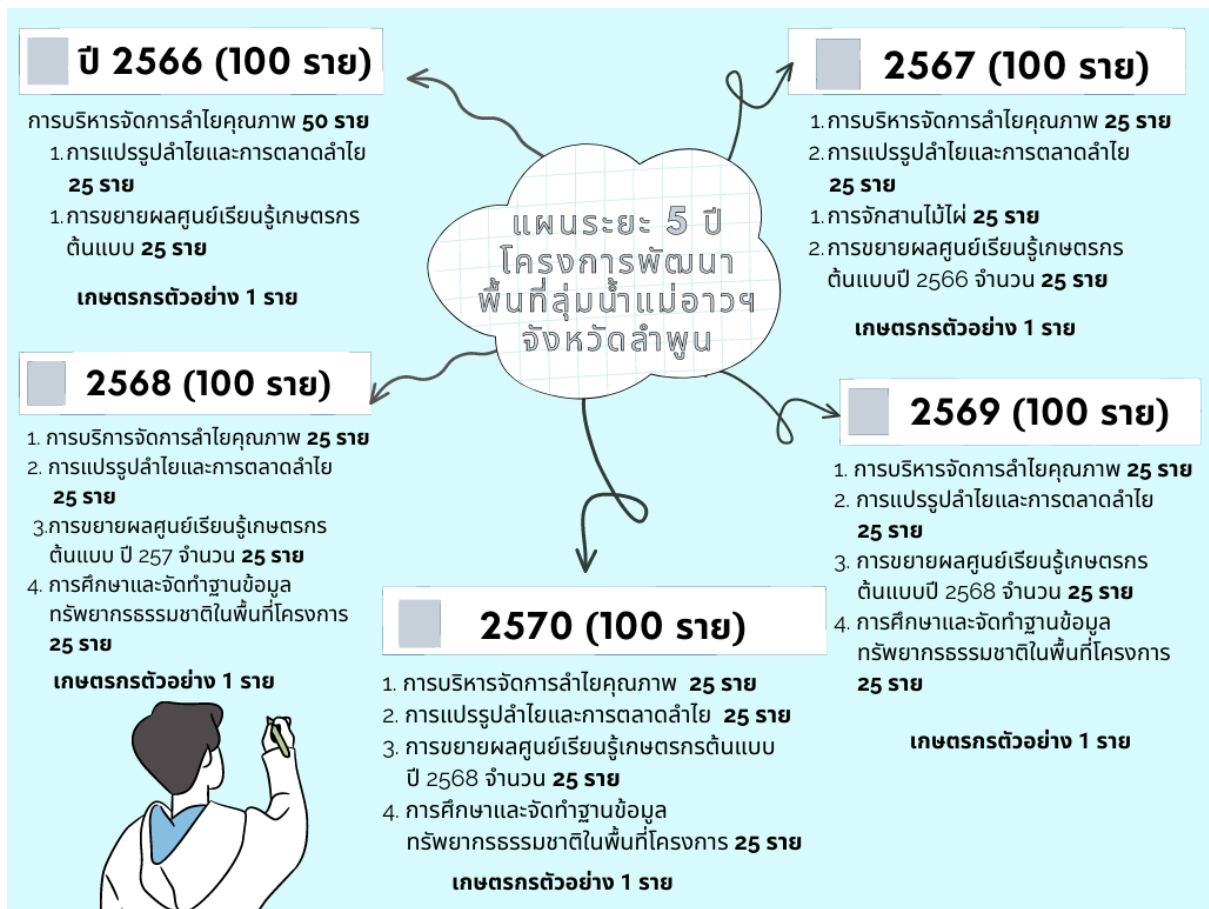

ยี่สิบสองฉบับ บนพื้นดิน ส.ป.ก. ฉบับที่ 14

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
กองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ (กปร.)

กปร. ส.ป.ก.

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เริ่มดำเนินการ
ปีพ.ศ. 2536

“...ที่เกิดเรื่องที่โครงการใหญ่ ๆ เขาเกิดเรื่องอะไร อะอะเดินขบวนกันเพราะว่า คนย้ายไปแล้วก็ย้ายไปในที่ที่ทำงานไม่ได้ เขาต้องร้องเรียน ที่ถ้าร้องเรียนอย่างนั้นแกไขยาก แต่ถ้าเราไม่ละเลยเมื่อเขาย้ายไปแล้ว ก็จะมีท่ามาหาทักได้ ก็ตอนแรกก็ยังไม่เห็นด้วย แต่เราก็พิสูจน์ได้แล้ว โครงการเล็กๆ นี่เป็นโครงการตัวอย่าง...”
พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรสภาพพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวน้อย เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2535

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริให้พิจารณาลำวาง และวางโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวน้อย เพื่อช่วยเหลือราษฎรในเขตพื้นที่จัดสรรของ ส.ป.ก. และพื้นที่บริเวณใกล้เคียงได้มีน้ำใช้เพื่อการเพาะปลูก ให้อุปโภคบริโภคได้ตลอดปี รวมทั้งจัดหาพื้นที่รองรับให้ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ

วัตถุประสงค์ ของโครงการ

1. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาว ให้มีสภาพความอุดมสมบูรณ์
2. ยกระดับความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการลุ่มน้ำ

พื้นที่ดำเนินการ

- ครอบคลุมพื้นที่รวม 32 หมู่บ้าน 6 ตำบล 3 อำเภอ คือ อำเภอป่าซาง อำเภอบ้านโฮ้ง และอำเภอเวียงหนองล่อง เนื้อที่ 127,058 ไร่ หรือ 204 ตารางกิโลเมตร

แนวทาง การดำเนินงาน

1. เพื่อจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ตลอดจนยกระดับความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น
2. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ และพัฒนารายได้เกษตรกรรายแปลง
3. เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ป่าไม้ และสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ดำเนินงาน

- ฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 100 ราย
- จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกด้านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ กิจกรรมแม่ลาวร่วมใจ ปลูกไม้เศรษฐกิจถวายพ่อ
- พัฒนากิจกรรมอาชีพและยกระดับความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น ได้แก่ กิจกรรมต่อเนื่องศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรธรรมชาติ (พัฒนาศูนย์แม่ลาว) และคัดเลือกเกษตรกรตัวอย่างและสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน 1 ราย

ผลสัมฤทธิ์โครงการ

1. จัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย โดย มอบ ส.ป.ก.4-01 แล้ว 27,310 ไร่ /2,982 ฉบับ/ 2,337 ราย
2. พัฒนาทักษะอาชีพและพัฒนารายได้เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง มีผู้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมแล้วทั้งสิ้น จำนวน 7,193 ราย
3. ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรแบบธรรมชาติ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เนื้อที่ 17 ไร่
4. สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ เส้นทางคมนาคมประเภทถนนลูกรัง 150.209 กิโลเมตร
5. ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ผ่านกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติในวันสำคัญ ในพื้นที่ป่าไม้โครงการฯ
6. ร้อยละ 83 ของเกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตร เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10, ร้อยละ 60 ของเกษตรกรมีการน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริง

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมพัฒนาอาชีพของเกษตรกร ให้สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในแปลงตนเอง สร้างรายได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งอาชีพในและนอกภาคการเกษตร
2. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม มีการวางแผนจัดการในเรื่องของระบบน้ำกับการทำเกษตร
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองให้มีรายได้ และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

เกษตรกรตัวอย่าง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

นายนิพนธ์ คำสุยะ

“การถ่ายทอดความรู้ ด้านการทำเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวทางวิถีใหม่ และได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นการพึ่งพาตนเอง ให้สามารถปรับตัวอยู่ได้ตามวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป”

เกษตรกรตัวอย่าง
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาว
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

